

RIGSREVISIONEN

Rigsrevisionens notat om
**tilrettelæggelsen af en større
undersøgelse af udflytning af
statslige arbejdspladser**

revision
revision

revision

November 2017

Tilrettelæggelsen af en større undersøgelse af udflytning af statslige arbejdspladser

7. november 2017

RN 703/17

I. Indledning

1. Statsrevisorerne anmodede på deres møde den 11. oktober 2017 om en undersøgelse af udflytningen af statslige arbejdspladser, jf. rigsrevisorlovens § 8, stk. 1. Dette notat beskriver, hvordan en større undersøgelse vil kunne tilrettelægges.

Undersøgelsen kan gennemføres, så Rigsrevisionen kan afgive en beretning til Statsrevisorerne medio 2018.

II. Baggrund

2. Regeringen besluttede i 2015 at flytte ca. 3.900 statslige arbejdspladser fra hovedstadsområdet til landets øvrige 4 regioner. Udflytningen skulle ske over en årrække og havde bl.a. til formål at skabe aktivitet i hele landet og en effektiv opgaveløsning tæt på borgere og virksomheder.

3. Statsrevisorerne har anmodet Rigsrevisionen om:

- at vurdere de forarbejder og analyser, der lå til grund for beslutningen om at udflytte statslige arbejdspladser, samt myndighedernes implementering af beslutningen, herunder planlægning og gennemførelse af de konkrete udflytninger
- at undersøge institutionernes arbejde med at genetablere driften efter udflytning, herunder tilvejebringelse af relevante kompetencer og egnede lokaler
- at vurdere de budgetterede i forhold til de faktiske transaktionsomkostninger, dvs. de umiddelbare engangsomkostninger forbundet med udflytningerne
- at undersøge, hvilke overvejelser der er gjort i forhold til, hvordan man på længere sigt vil måle effekterne af udflytningen, fx i form af nulpunktsmålninger eller valg af målepunkter.

4. Det fremgik videre af Statsrevisorernes anmodning, at Rigsrevisionen generelt bør have fokus på, om udflytningerne er gennemført under hensyntagen til institutionernes fortsatte drift, ved at undersøge fx sagsbehandlingstider, fastholdelse af kompetencer, rekruttering, oplæring af nye medarbejdere og institutionernes arbejde med at opretholde kvalitet i opgaveløsningen. Rigsrevisionen bør også belyse nogle af udflytningens økonomiske konsekvenser, fx gennemsnitlig udgift pr. udflyttet arbejdsplads og udgifter til erhvervelse af nye lokaler og afhændelse af fraflyttede lokaler.

Endelig anførte Statsrevisorerne, at undersøgelsen med fordel kan inddrage svenske og norske erfaringer med statslige udflytninger.

III. Tilrettelæggelsen af undersøgelsen

5. Vi vil gennemføre en undersøgelse af de statslige udflytninger, som regeringen har besluttet at gennemføre, og som blev meldt ud i *Bedre Balance – statslige arbejdspladser tættere på borgere og virksomheder* i oktober 2015.

6. Vi forventer, at undersøgelsen vil falde i 3 dele.

7. I *første del* af undersøgelsen vil vi faktisk beskrive forberedelsen af regeringens beslutning om at udflytte statslige arbejdspladser. I Norge og Sverige har regeringerne i årtier gennemført flere udflytninger af statslige institutioner, og i begge lande er der taget initiativ til nye udflytninger. Vi forventer derfor at kunne beskrive forskelle og ligheder i forhold til beslutningerne om de norske og svenske udflytninger. Desuden vil denne del af undersøgelsen have fokus på det forarbejde og dermed grundlag for beslutningen om udflytning af statslige arbejdspladser, som startede i juni 2015, hvor regeringsgrundlaget forelå, og indtil oktober 2015, hvor den endelige beslutning blev taget. Vi vil i den forbindelse undersøge grundlaget for udvælgelsen af konkrete institutioner og byer, der er omfattet af udflytningen, herunder om der var viden om udflytningens økonomiske og driftsmæssige konsekvenser.

I denne del af undersøgelsen vil vi også undersøge, hvordan man fra centralt hold og særligt i Finansministeriet har planlagt at indsamle erfaringer fra udflytningsprocessen og på længere sigt evaluere effekterne af udflytningen.

8. I *anden del* af undersøgelsen vil vi vurdere myndighedernes implementering af beslutningen om udflytning af statslige arbejdspladser. Vores fokus vil være på departementers og institutioners planlægning og gennemførelse af de konkrete udflytninger. Vi vil undersøge myndighedernes arbejde med at kunne opretholde en stabil drift og sikre den fornødne kvalitet i produktionen. Undersøgelsen vil også omfatte en gennemgang og vurdering af, hvordan udflytningen har påvirket institutionernes drift på udvalgte nøgletal, fx for sagsbehandlingstider. Vi vil også vurdere, hvordan institutionerne og departementerne har håndteret eventuelle udfordringer.

Denne del af undersøgelsen vil blive baseret på en nærmere gennemgang af et mindre antal institutioner og tilhørende departementer, der vil blive udvalgt ud fra forskellige karakteristika. Vi vil særligt fokusere på institutionernes arbejde med at sikre en forsvarlig produktion, fastholde kompetencer samt rekruttere og oplære nye medarbejdere.

9. I *tredje del* af undersøgelsen vil vi give en foreløbig status på udflytningen. Vi vil tilstræbe at inddrage alle berørte institutioner.

Vi vil vise nogle af de midlertidige omkostninger forbundet med udflytningen, fx ekstraudgifter til lokaler og personale. Ved at tage udgangspunkt i institutionernes estimerede og faktiske midlertidige omkostninger vil vi også vurdere overholdelsen af de opstillede budgetter. Vi vil endvidere undersøge, hvordan Finansministeriet og Bygningsstyrelsen har sikret afhændelsen af de fraflyttede lokaler i hovedstadsområdet.

I denne del af undersøgelsen vil vi også give et estimat over nogle af de varige omkostninger og besparelser, der er forbundet med udflytningen. Vi forventer bl.a. at kortlægge institutionernes udgifter til lokaler før og efter udflytningen.

Endelig vil vi vise relevante nøgletal for personale, fx lønudgifter og personaleomsætning.

10. Vi vil – i det omfang det er muligt – bestræbe os på at viderebringe de erfaringer og den læring, som de forskellige aktører har draget af udflytningen.

11. Det er væsentligt at pointere, at der er en række forhold, der begrænser vores undersøgelse af de statslige udflytninger.

Udflytningen af statslige arbejdspladser er et omfattende projekt, der omfatter et samspil mellem mange aktører inden for stort set alle ministerområder. Vi forventer derfor ikke at kunne placere et entydigt ansvar for eventuelle udfordringer i udflytningsprocessen. For mange institutioner vil det ikke være muligt at opgøre de eksakte omkostninger, der er forbundet med udflytningen. Samtidig er udflytningen sket i forskellige tempi, og for enkelte institutioner er den endnu ikke påbegyndt. Hertil kommer, at mange institutioners drift forventeligt vil være påvirket i flere år fremover af udflytningen såvel som af andre forhold. Vi har derfor ikke mulighed for at vurdere de samlede omkostninger forbundet med udflytningen, ligesom det på nuværende tidspunkt er for tidligt at undersøge udflytningens effekter og de langsigtede konsekvenser for institutionernes drift.

Statsministeren bebudede i sin tale ved Folketingets åbning den 3. oktober 2017, at regeringen i december 2017 vil præsentere en ny udflytningsrunde. Denne udflytningsrunde vil ikke være omfattet af undersøgelsen, dog vil vi undersøge, om erfaringer fra første runde har givet anledning til ændringer i procedurerne for den kommende udflytning. Den plan for omlægningen af SKAT, der blev fremlagt i 2017, vil heller ikke blive omfattet af undersøgelsen.

12. Rigsrevisionen skal for god ordens skyld understrege, at der undervejs kan ske ændringer i forhold til det skitserede oplæg.

Lone Strøm